

Enerji İstatistik Notu 7: Gaz Fiyatları Ne Kadar Etkili?

Özet cümle: “doğalgazın elektrik fiyatlarına da etkisi düşünülürse, nihai tüketimdeki etkisi %38'lere kadar çıkabilmektedir.”

Barış Sanlı, barissanli2@gmail.com

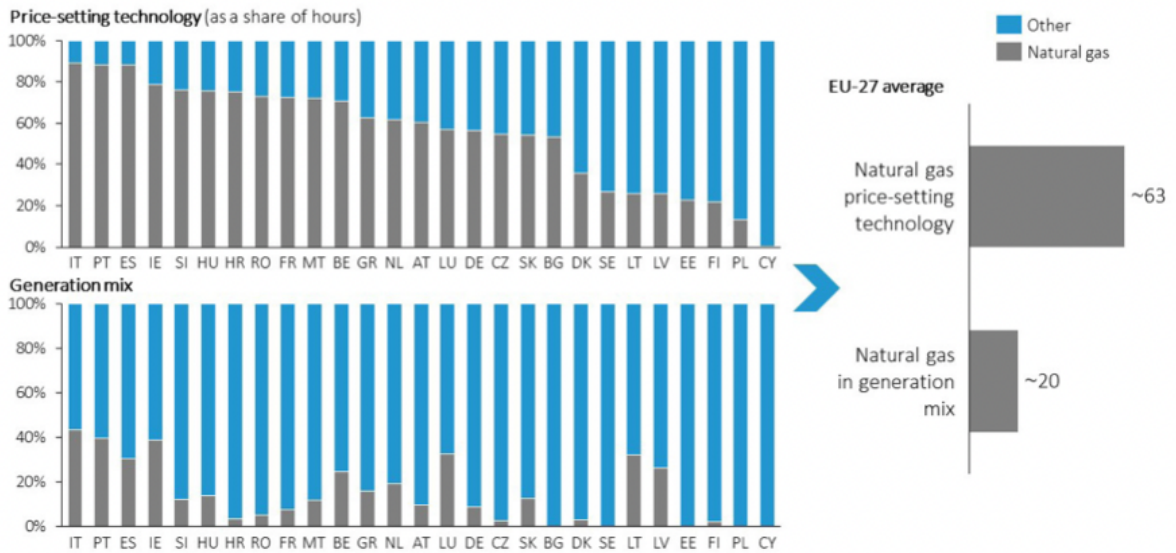
Mario Draghi'ye yazdırılan “The future of European competitiveness”¹ raporunun B kısmında çok detaylı bazı analizler var. Bunlardan bir tanesi, gaz fiyatlarının sandığımızdan daha etkili olduğunu da hatırlatıyor.

Raporun 9.sayfasındaki elektrik fiyatları ile ilgili grafikte, AB üye ülkelerinde fiyat belirleyen teknoloji kısmında 2022 yılı için doğalgazın zamanın %63'ünde fiyatları belirlediği iddia edilmektedir.

FIGURE 6

Price-setting technology per Member State and their generation mix

%, 2022

Source: European Commission, JRC, 2023.

Eğer elektrik fiyatları da büyük çoğunlukla doğalgaz tarafından belirleniyorsa, tüm enerji etkisi ne kadardır? Bunun için enerji arzı (birincil) ve toplam nihai tüketim (TFC) IEA verilerine bakıyoruz.

	(EJ) Enerji Arzı	Nihai Tüketim
Elektrik	-	91
Yenilenebilir	78	40
Güneş	8	
Rüzgar	8	
Hidro	15	
Nükleer	30	
Gaz	137	71
Petrol	192	171
Kömür	172	52
Toplam	642	445

¹ https://commission.europa.eu/topics/strengthening-european-competitiveness/eu-competitiveness-looking-ahead_en

Eğer en basit hali ile alırsak, birincil enerji arzında %21'lik pay ile doğalgazın tüm enerji fiyatlarının %21'ine etki ettiğini söyleyebiliriz.

Fakat doğalgazın elektrik fiyatlarına da etkisi düşünülürse, nihai tüketimdeki etkisi %38'lere kadar çıkabilmektedir. Bu da petrole eş bir etki demektir. AB'deki %63 oranını kullanırsak, bu oran %28 olmaktadır. Fakat IEA aritmetiğinde nihai tüketimde ısının ayrıştırılmış olması aslında gazın daha fazla etkisi olma ihtimalini gündeme getiriyor.

Ayrıca gübre, kömür talebine ve fiyatlarına da etki ettiğini düşünürsek, gaz fiyatlarının düşünüldüğünün çok daha üzerinde etkisinin olduğu iddia edilebilir.

Ama odadaki fil, Yenilenebilirlerin bu denklemin neresinde olduğu ve neden fiyat düşürücü etki konusunda zayıf kaldıklarıdır. Bu çok daha temel bir soruna bizi götürüyor.